

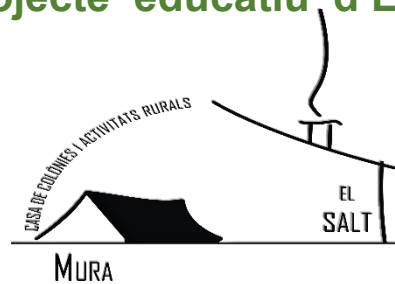
PROJECTE ACAMP

A la recerca de patrimoni

Projecte educatiu d'EL SALT

QUADERN DEL PROFESSORAT

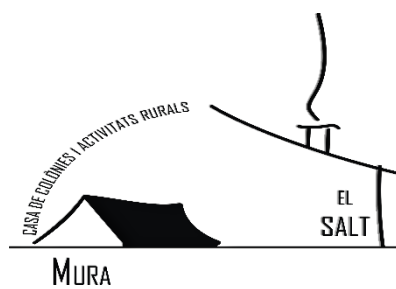

Autors del treball: Francesc Roger Puig Garrido

Autors de les fotos:
Col·laboradors:

Edició:
Maquetació i impressió:

Pròleg

Un projecte de treball on el patrimoni és una finalitat.

El patrimoni una finalitat i no un fi Cada grup i escola pren camins diferents amb un objectiu comú: preparar per al futur als infants i joves dotant-los de capacitats i valors té objectius diferents en relació a les necessitats i possibilitats. Reflexionar sobre aquests i plantejar la següent proposta com un repte és la base perquè es produeixi un projecte de treball motivador i significatiu per als alumnes.

Com a instal·lació juvenil centrada en el lleure i l'educació ambiental, El SALT pretén donar resposta a aquest objectiu donant a conèixer el patrimoni amb l'objectiu de re-valoritzar-lo a partir d'una activitat educativa que pot tenir format estada i activitat de dia.

Pedagògicament, creiem que els infants i joves han de ser protagonistes del seu aprenentatge i per això, plantegem una investigació en format de projecte de treball. Una metodologia de treball que aporta valor afegit al format de colònies que proposem i que en el fet de portar-se a la pràctica és el nostre millor benefici.

Descripció: l'estada que volem: 3 punts clau

ACAMP comporta un treball d'anàlisi docent per concretar els trets punts que determinaran el projecte.

- El repte
- El preu de l'estada i les implicacions que comporta
- Els continguts de recerca i treball de camp

El teu coneixement previ és precisament l'instrument imprescindible per treure profit de Google. Per tant, com més saps, millor pots utilitzar Google. La informació és inútil si no tens coneixement.

Desenvolupament didàctic del projecte

Cada grup o escola té objectius semblants que assoleix amb camins diferents. En aquest sentit, aquest projecte és una proposta educativa oberta i accessible. Per una banda és possible condicionar el preu de l'estada, possibilitat amb la seva preparació reduir el cost a canvi de compromís i implicació

I per altra, el format obert del projecte, basat en la metodologia del treball per projectes, possibilita adaptar-lo en tant que es pugui a les necessitats dels joves, equips docents i la comunitat educativa.

L'objectiu principal del projecte a-camp és donar a conèixer el patrimoni a partir de la pròpia investigació i de la preparació del treball de camp. I es planteja a l'alumnat exposant la problemàtica de determinat patrimoni i demanant la seva ajuda per estudiar-ne les causes que ens ajudaran a recuperar-lo.

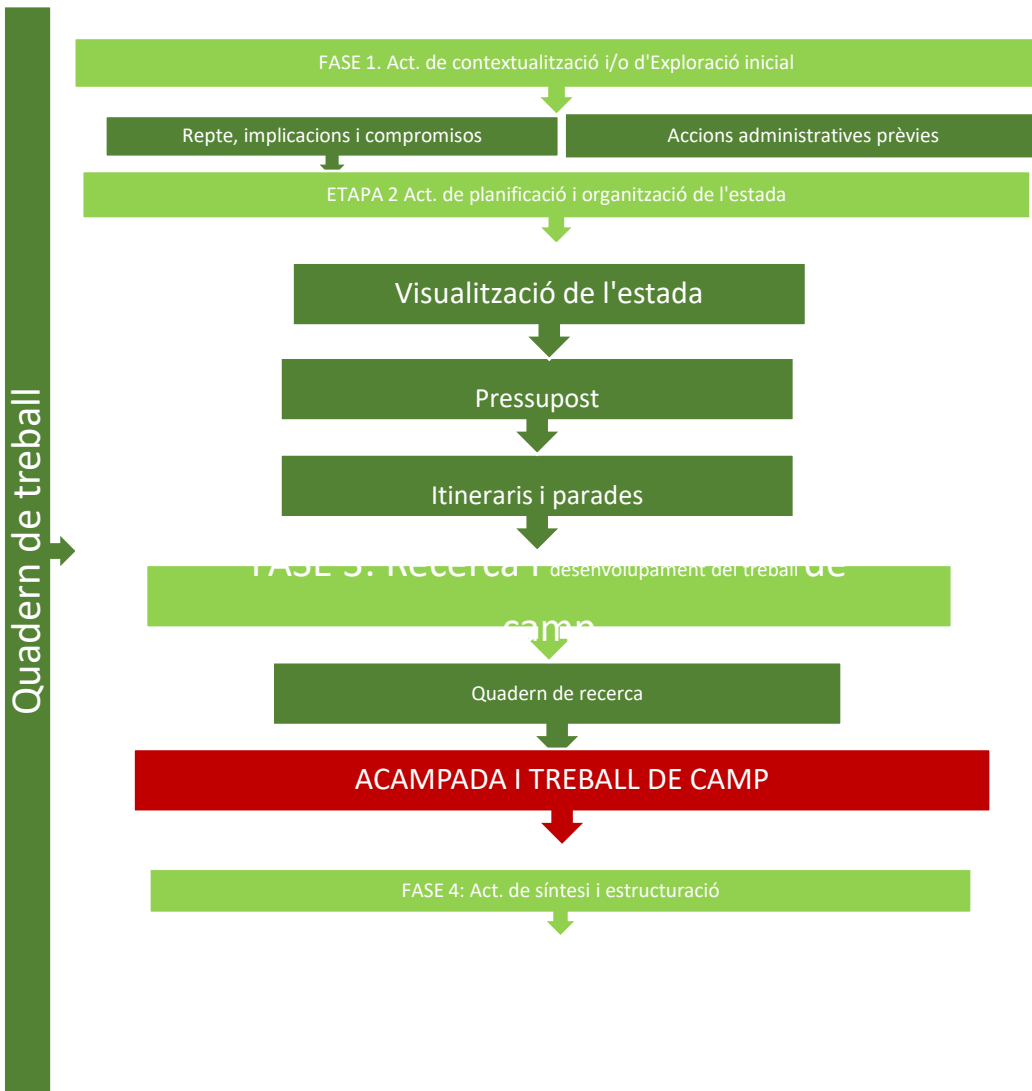
El projecte es desenvolupa a l'escola i a camp, i part d'aquest es desenvolupa entorn dues modalitats: una la sortida de dia o una estada. La primera és una ruta amb autocar amb parada en determinats punts d'interès educatiu i la segona una colònia acampada amb la seguretat i serveis de l'aula de natura EL SALT. Em ambdós casos ACAMP seqüència el procés d'E-A del projecte en 4 etapes:

1. Contextualització i exploració inicial,
2. Planificació i organització de l'estada o sortida de dia
3. Recerca i desenvolupament del treball de camp
4. Síntesi i avaluació

En cadascuna d'aquestes etapes s'esdevenen activitats d'ensenyament-aprenentatge ja siguin amb intencionalitat procedimental i organitzativa o bé de contextualització, aplicació del coneixement i recerca.

Organitzativament, tots els alumnes tenen un mateix *quadern de treball* que els serveix de guia per al desenvolupament del projecte i alhora és el recull en paper els treballs fets. Té dues parts: una la primera part de contextualització on les activitats són més acotades i dirigides. I una segona on les activitats varien en funció dels interessos i del format d'estada que es porta a terme. En qualsevol de les parts, totes les activitats, tenen una funció específica en el procés d'aprenentatge la resultant educativa del quals sorgeix de:

- El treball en grup i el plantejament de preguntes.
- La recerca, processament i esquematització de la d'informació
- El treball experimental i la sortida a camp.
- La transferència del coneixement a la realitat o la construcció de maquetes.

EL següent quadre és una síntesi de les activitats que comporta el desenvolupament del projecte, ordenades per fases i indicant el temps i el lloc de realització.

Fases	Activitats		Temps	Lloc	
Contextualització	1.	El repte: a Mura tenen un problema	2 h	Aula	
	2.	Sobre Mura, El SALT i el patrimoni	2.1 El patrimoni i Mura	2 h	Aula
			2.2 Posada en comú i acceptació de l'encàrrec		
		2.3 Carta d'acceptació de l'encàrrec			
Organització	3.	Plantegem la recerca	3.1 Què volem saber?		
	4.	Organitzem l'estada i el treball de camp	4.1 Determinar el preu de l'estada: Costos i implicacions		
4.2 Escollim el punts de visita i confeccionem un itinerari per a una excursió de dia					
Recerca i desenvolupament del treball de camp	5.	Estudiem la documentació prèvia: Les fitxes de recerca			
	6.	L'estada i el quadern de treball			
Síntesi i avaluació	7.	Fem els informes del treball de camp		1,5 h	Aula
	8.	Aportem solucions al problema del patrimoni		1,5 h	Aula
	9.	Arribem a una conclusió		1,5 h	Aula
	10.	Escribim a l'Ajuntament de Mura		1,5 h	Aula
	11.	Avaluació		30 min	Aula o a casa

Activitats de la fase de Contextualització

Funció didàctica

1. Activitats d'inici i contextualització
2. Plantejament del problema

Activitat 1. El repte: A Mura tenen un problema

Descripció

Des d'EL SALT hem detectat que determinats valors del patrimoni estan molt desvalorats fins al punt que s'estan perdent. Per tornar-los el valor que es mereix i fins i tot recuperar-lo cal trobar-lo i analitzar tant el seu valor com les causes que han provocat que desaparegui

Per fer-hi us plantejem un projecte de treball amb dues línies de treball: la preparació de la pròpia estada o bé un l'itinerari en el cas que es realitzi en un jornada de dia i una investigació del patrimoni que parteixi dels interessos dels alumnes.

A partir d'un element desencadenant, que pot ser una carta del SALT que arriba a l'escola, es planteja el repte: conèixer el patrimoni per estudiar les causes de la seva devaluació i plantejar-ne solucions.

Les conclusions del treball s'hauran de fer arribar al SALT i es presentaran a l'Ajuntament de Mura.

El concepte actual de patrimoni:

Els darrers decennis estem assistint a una lenta però important reconceptualització social de la noció de patrimoni. Des d'una visió de patrimoni lligada a la idea de passat i de conservació —i per tant a una noció estàtica—, hem evolucionat vers una visió del patrimoni més lligada al present i a la idea d'ús —i per tant a una visió dinàmica i funcional.

El patrimoni ja no es concep com un conjunt de béns de valor històric, artístic o científic que hem heretat, que admirem i que tenim l'obligació de llegar tal com l'hem rebut a les generacions futures; sinó que inclou qualsevol tipus de producció cultural que interpretem i que utilitzem en el moment present.

Segons aquesta concepció, el patrimoni comprèn un ventall molt extens de realitzacions humanes, en què hi tenen cabuda des dels elements més monumentals i immobles, com ara les grans catedrals, fins als elements immaterials, com les llengües i les tradicions. D'altra banda, tendim a pensar que no som mers transmissors del patrimoni, sinó que en som usuaris i gestors. Finalment, decidim sobre quins elements conservem i com els conservem, és a dir, que, en certa manera, reinventem el passat i el projectem cap al futur.

Aquests canvis en la conceptualització del patrimoni són deguts principalment a dues tendències pròpies de les societats del món desenvolupat: la terciarització de l'economia i la promoció de l'educació. Des del punt de vista de l'economia, l'increment de riquesa i la major disposició de temps lliure han plantejat la necessitat de cercar nous recursos econòmics mitjançant la valoració o la invenció d'elements patrimonials que s'han incorporat dins la dinàmica econòmica global en el marc de les denominades «indústries culturals». **Des del punt de vista educatiu, el patrimoni s'ha manifestat com un recurs didàctic eficaç en unes societats que cada cop inverteixen més en la formació dels ciutadans com un valor de futur"**

Activitat 2. Sobre Mura, El SALT i el patrimoni

Temps: 2 hores de classe.

Activitat 2.1: El patrimoni i Mura

Descripció:

Abans de decidir si s'accepta l'encàrrec, s'organitza un treball per equips per saber més coses del problema i sobre Mura.

En grups de 3 o 4, els alumnes fan recerca bàsicament a Internet i es comparteixen els resultats de forma oral i escrita.

Grup 1. On és Mura i què és i on s'ubica El SALT? Per quins mitjans es pot arribar?

Grup 2. D'on ve el nom del SALT i de Mura? Què és una instal·lació juvenil i quin format d'instal·lació és el SALT? Què més s'hi pot fer a El SALT?

Grup 3. Quins són els costums i la història del poble i quines són i han estat les activitats econòmiques més importants.

Grup 4. Què volem dir quan parlem de patrimoni natural? Quins elements al l'entorn del SALT es podrien considerar patrimoni? I expliqueu a quins riscos estan exposats?

Grup 5. Què volem dir quan parlem de patrimoni rural? Quins elements a l'entorn del SALT es podrien considerar patrimoni rural? Explica'n una mica de cadascun, com es distribueixen per la zona i valora per què estan desapareixent.

Grup 6. Quins són els valors del paisatge rural i natural de Mura? I per què han esdevingut elements de patrimoni? A quines pertorbacions (a gran escala i a petita) és vulnerable?

Relaciona-ho amb la geologia, l'agricultura, les masies, el poble i el bosc. Què es defineix amb el concepte paisatge?

A quines pertorbacions (a gran escala i a petita) és vulnerable?

Grup 7. Quines activitats en el medi natural es poden practicar a l'entorn de Mura i del SALT?

Conjuntament amb l'excursionisme i l'acampada quins són els principals valors que les defineixen?

Activitat 2.2: Posada en comú

En grup es posa en comú la investigació anterior i es comparteixen els resultats de forma oral i/o escrita. En comú es completa l'esquema del patrimoni.

- Patrimoni natural;
  - La geologia del massís CS
  - Fauna i la flora CM i CS
- Patrimoni rural cultural:
  - Les construccions de pedra seca CM CS ESO
  - El cultiu de la vinya al Bages CS ESO
  - Les masies i la vida a pagès (oficis i costums i tradicions). CM i CS
  - Edificacions singulars CS i ESO
  - La guerra de successió i batalla de Talamanca.
- El paisatge
  - De les poblacions i de la natura CS
- Patrimoni immaterial
  - Activitats físiques en el medi natural CM CS i ESO
  - Costums, llegendes i tradicions CM CS

Activitat 2.3: Carta d'acceptació de l'encàrrec

La decisió d'acceptació del repte es pot formalitzar enviant una carta al SALT. El SALT us procurarà els mitjans i suport necessari per tal que es dugui a terme de forma segura i adaptada a l'edat dels alumnes.

Activitats de la fase d'organització

Funció didàctica:

1. **Organització i introducció de nous punts de vista**
2. **Mobilització d'idees prèvies i elaboració d'hipòtesis**

Activitat 3. Organitzem l'exploració del patrimoni i preparem l'estada o la sortida.

Després d'informar-vos sobre El SALT, els diferents àmbits de patrimoni, el context geogràfic, les activitats i, finalment, acceptar el projecte, el primer pas per a la recuperació del patrimoni és donar-lo a conèixer.

Per fer-ho, us proposem **petites investigacions portades a terme en grups** reduïts a partir de les quals els alumnes s'endinsen en el **coneixement del patrimoni** i preparen l'estada o la sortida que els permetrà fer-ho.

Cada àmbit de treball o recerca s'acompanya d'un conjunt de fitxes que els ajudarà a portar a terme cada investigació. La idea és que cada grup prepari i/o organitzi una part de l'estada i de l'exploració a camp i comparteixi els seus aprenentatges generant així l'aprenentatge en l'execució del projecte.

En el cas de les activitats de preparació de l'estada els aprenentatges es posaran en comú durant el guiatge i l'execució de la sortida o l'estada, i en el cas d'activitats d'exploració del patrimoni, escollint i guiant l'execució de les activitats que es portaran a terme a camp.

Per això, cada grup de treball serà responsable d'una investigació i la seva feina és:

- Fer-ne recerca i estudiar la documentació prèvia (fitxes de recerca).
- Organitzar l'estada i dirigir el treball de camp del grup/classe tan en la seva organització com la seva execució.
- Compartir els aprenentatges fets i recollir sistemàticament la informació produïda per tots els alumnes.
- Sintetitzar la informació, elaborar-la i comunicar-la al grup. .

Activitat 3.1

Què volem explorar?

Descripció:

Activitat en grup classe per decidir quins àmbits de patrimoni explorarem.

Feu una bateria de preguntes sobre el patrimoni i classifiqueu-les per àmbits i/o temàtiques. Posteriorment, repartiu un àmbit o temàtica a cada grup. En el cas que decidiu organitzar també l'estada o la sortida de dia, han de quedar dos o tres grups que treballaran les necessitats (en cas de sortida de dia) o tres grups (en cas d'estada).

Aquesta dinàmica pot fer-se de dues maneres:

Pot plantejar-se començant en grup gran i després classificar les preguntes per àmbits de patrimoni i repartir-les per grups reduïts, o bé, treballar directament per grups reduïts i àmbits de patrimoni.

El plantejament de preguntes

El projecte i la investigació del patrimoni parteix de la motivació per l'aprenentatge per lo que es desenvolupen els interessos dels infants en relació allò que es vol conèixer. El planteig de preguntes i l'experiència adquirida en el seu desenvolupament és la base de l'estructuració de l'aprenentatge i el desenvolupament d'habilitats i competències

Les següents preguntes són un resum bàsic de la seva metodologia.

"què sabem?"

"el que necessitem? "què volem descobrir, "què volem saber? Com ho podem saber o descobrir

Reflexió contínua sobre el "què s'ha après" i el "com s'ha après

"exposem que hem après"

Activitats en grup reduït per treballar els diferents àmbits de patrimoni:

Per a l'exploració del patrimoni, us proposem la guia o fitxes de la part general corresponent de l'àmbit.

Podeu consultar a l'annex la matriu de preguntes per les quals hi ha preparades fitxes de recerca que ajudaran als alumnes a respondre les preguntes.

Activitat 3.2. Organitzem la sortida o l'estada

Descripció:

Depenent de la quantitat d'àmbits de patrimoni i punts d'exploració (consultar mapa) que porteu vulgueu visitar, necessitareu organitzar el treball de camp en una jornada de dia o bé amb una estada.

En el cas que organitzeu una estada al SALT, hi ha alguns condicionants:

1. Cal respectar els punts de visita dels diferents elements de patrimoni indicats en el *mapa del patrimoni*.
2. Dormir en tendes d'acampada (que posa el SALT) amb la seguretat i comoditats de la casa. Sempre podreu dormir tots dins a casa si fa molt fred, plou molt, etc.
3. Els mestres també podeu dormir a dins i la feixa d'acampada és just davant de la casa.
4. Per la distribució geogràfica i idiosincràtica de determinats elements de patrimoni (masies, tines de vi a peu de vinya, paisatge, marges, barraques, etc) la visita s'ha de realitzar a partir d'itineraris, pels quals hi ha preparades determinades parades en punts o elements d'especial interès.
5. El menjar que es realitzarà des del SALT es possible sol·licitar-lo en format pícnic.
6. Reservar dues hores de matí o la tarda del primer dia per a plantar les tendes.
7. No oblideu incorporar temps per al joc lliure i el gaudir de la natura i reservar dues hores en una nit per a una vetllada al voltant del foc.

Activitat en grup classe per a l'organització i/preparació de la sortida o l'estada.

1. Conjuntament cal determinar quines són les **necessitats** de la nostra estada. Les necessitats bàsiques i que poden condicionar-se són:

- **El pressupost:** que tracta de desglossar els costos de l'estada i ha d'incloure el transport, l'allotjament, el menjar i els monitoratges.
- **L'exploració del patrimoni:** que ha de fer-se confeccionant un/s itineraris per a visitar punts d'interès dels àmbits de patrimoni escollits i guiar al grup en la seva recerca.
- **L'acampada i les activitats que complementen l'estada,** conjuntament amb els materials i la logística per a les investigacions.

Cada escola o grup/classe pot decidir treballar-les en tant que les consideri necessaries.

2. Plantejar una graella cronograma per tal de deixar palès el projecte pel qual es treballa. Al final haurà semblar-se a la següent graella.

Dia 1	Dia2	Dia 3
SORTIDA DE L'ESCOLA	Bon dia	Bon dia
Esmorzar		
Investigació de Visita a punt de patrimoni rural i geològic Itinerari 1	Itinerari 1	Investigació del Geògrafs, botànics i bombers amb el itinerari 3
Dinar de pícnic	Dinar a EL SALT	
Presentació de l'estada i plantar tendes o joc lliure	Joc lliure	TORNADA A L'ESCOLA Comiat de l'ambientació
Beremar		
Joc de descoberta de l'entorn Visita a punt de Arquitectes i antropòlegs	Escalada, via ferrata, Tirolina	
Sopar		
Joc de nit Contes i llegendes de sant Llorenç	Foc de camp i festa final	
80 € 3 dies	Modalitat 1 + matinal d' Act vertical + transport fins coll d'estenalles i retou amb autobús compartit	

Activitats en grup reduït per organitzar la sortida o l'estada:

Desenvolupar les necessitats que considereu pertinents adequant-les a si treball de camp es porta a terme en format estada o sortida de dia. Per fer-ho teniu les fitxes de recerca.

Necessitat 1. El pressupost.

- Desglossar els costos de l'estada i valorar les limitacions pressupostàries de cadascú dels membres del grup.
- Si cal proposar maneres per reduir costos.
- Determinar el pressupost màxim i mínim i programar activitats de finançament.
- Identificar diferents opcions d'anada i tornada (transport públic, transport privat, autobús privat, compartir autobús amb un altre escola).
- Demandar preus i establir mesures per evitar estalviar recorreguts.
- Establir i confirmar horaris, pressupostos i/o telèfons de contacte

2. Necessitat 2. Quin i com explorem el patrimoni

- Confeccionar un/s itineraris per a trobar punts d'interès dels àmbits de patrimoni escollits establint els punts de parada, horaris, materials i d'altres i.
- Analitzar els diferents punts de parada i/o recorreguts i relacionar-los amb les investigacions plantejades.
- Guiar al grup en la seva recerca per lo que cal saber interpretar un mapa topogràfic? (simbologia, escala, corbes de nivell) Quins són els principals elements representats en un mapa? Com es realitza un perfil topogràfic?

Quina velocitat de marxa té un grup poc expert? Quines són les distàncies i desnivells recomanats per a la vostra franja d'edat. S'adapten a les característiques del grup?.

3. L'acampada i activitats que complementen l'estada.

- a. Obtenir informació sobre l'activitat d'acampada, la tenda de campanya, el foc de camp, activitats de lleure durant l'estada.
- b. Elaborar un manual d'instruccions per tal de plantar la tenda. Determinar els materials necessaris per dormir amb confort i per portar a terme les activitats plantejades.

Activitat 4.2. Pressupost de l'estada

Sobre el pressupost:

El cost de l'estada parteix d'un preu base de pensió complerta de 20€ l'allotjament i X€ la pensió complerta. A partir d'aquest, la resta de despeses poden concretar-se segons intervenim en:

- El transport (vehicles privats, transport públic, compartir autocar)
- Activitats de finançament del projecte (no incloses en el projecte)
- Els dies d'estada
- El mètode de transport per arribar a El SALT?
- Ratios i monitors necessaris? En cas negatiu tenim la col·laboració de pares i mares.
- Activitats amb un preu extra. Coves de Mura, Visita a la casa museu del molí del mig.
- Jornada de mig dia d'escalada, via ferrata i Tirolina a les instal·lacions d'El SALT. Requereix de 2 monitors especialitzats en jornada de mig dia.

La pensió complerta inclou, les tendes d'acampada, el material educatiu i docent i el suport i l'acompanyament d'un coordinador d'activitats.

Aquest coordinador col·laborarà amb l'equip docent, durant el període de preparació i durant tota l'estada, resolent dubtes i oferint el material pedagògic i suport necessari en la preparació i guiatge. El seu horari amb el grup és limitat de quarts de vuit del matí a quarts de vuit del vespre.

L'estada no té cap cost econòmic si finalment no regeix per condicions climàtiques o altres imperatius.

Modalitat	Descripció	Pensió complerta ½ pensió
Allotjament Inclou monitor coordinador	Preu de l'allotjament amb servei de cuina i monitor coordinador d'activitats	
Monitor en format habitual de colònies (9:30 a 13h i de 15h a 19:30)	Preu del monitor en horari complert 8h. Els mestres i/o pares hauran de fer-se càrrec durant la nit i durant els àpats.	
Monitors per activitats extres. (9:30 a 13:30h o bé de 15h 19h a)	Hi ha activitats que requereixen d'un monitor de suport o especialitzat (per exemple, una matinal d'activitat vertical o ruta a cavall).	
Transport d'anada i tornada	Podeu utilitzar el transport públic Podeu anar en vehicles privats però requereix la implicació dels pares i cal explica'ls-hi O tenim el recurs habitual de l'autobús privat. En aquest cas, si és comparteix l'autocar amb una altre escola el preu pot reduir-se un 25%. Vieu-ne la disponibilitat de les diferents escoles a l web del saltmura.cat	
Activitats extres i materials	La visita a determinats punts té un preu. Si els vostres itineraris passen per aquests tingueu-los en compte: (coves de Mura, la casa museu del molí del mig, el castell de Talamanca, El Puig de la Balma, Monestir de Sant Benet de Bages)	

El paper del docent:

El mestre/a ha de supervisar les activitats de recerca i la logística i ser el moderador en la organització. També ha de:

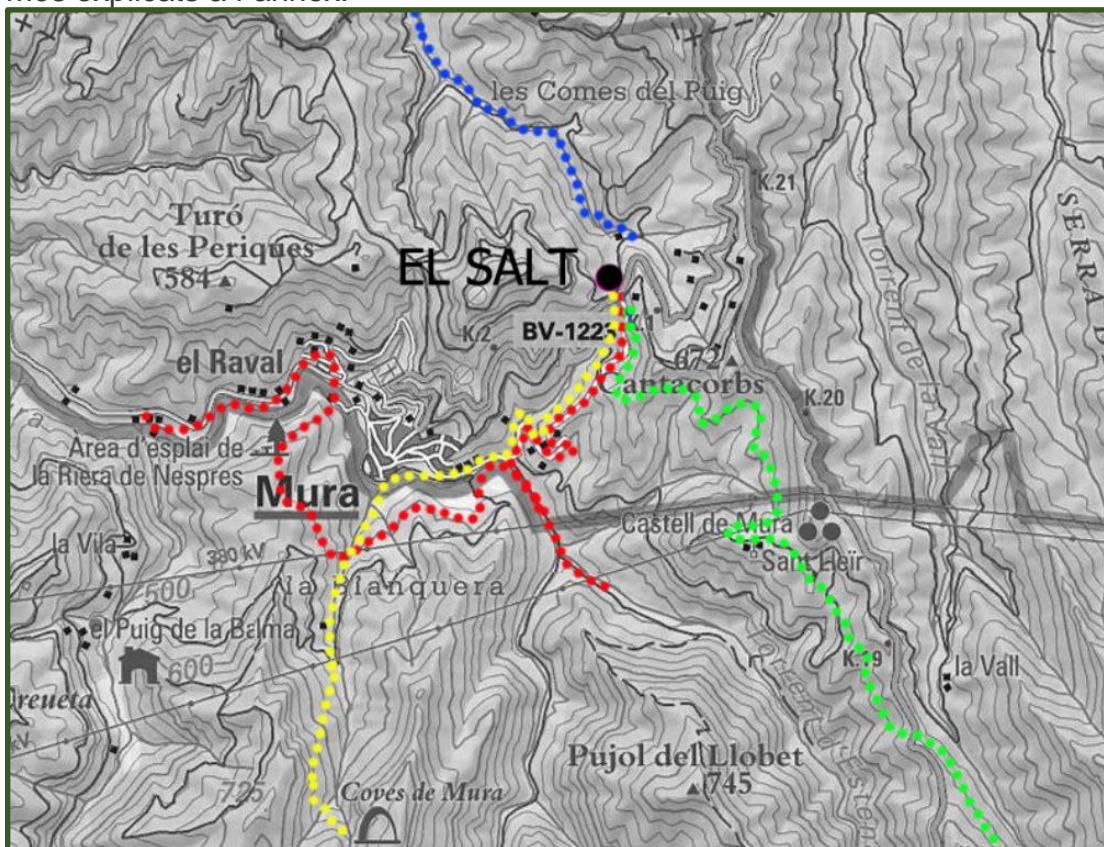
- Establir els ordres del dia en les reunions de treball, exercir de moderadors en les reunions de coordinació i fer arribar a la resta de grups les conclusions de cada reunió.
- Valorar i establir les mesures necessàries per que tots els alumnes puguin participar de l'estada. Controlar que es compleixin les rations alumne-educador.
- Coordinar les accions que siguin necessàries.

Durant el desenvolupament de les necessitats pot sorgir la necessitat de coordinar-se entre diferents grups. Cal establir els mètodes que siguin necessaris per a una coordinació efectiva.

Sobre els itineraris:

Per organitzar l'estada i el treball de camp, cal analitzar els diferents itineraris i les seves parades. Cada parada està especialment indicades per portar a terme el treball de camp de determinats àmbits de patrimoni. No cal fer tots els itineraris ni parar a totes les parades. Sinó que cal triar aquells s'adeqüen millor a les vostres necessitats i interessos. La idea és que tots els grups d'investigació hagin pogut portar a terme i exposar la seva investigació durant l'estada o la sortida.

Es proposen els següents cinc itineraris de diferent durada i dificultat. Els teniu més explicats a l'annex.

Per treballar-los podeu:

- Podeu analitzar-ne el perfil topogràfic de cadascun. Els trobareu a l'annex.
- Analitzar-los amb l'objectiu de reduir-ne la distància amb l'objectiu de poder aprofitar l'autobús per començar algun itinerari a la part més alta. En aquest cas l'autobús ens deixaria les bosses al SALT i els infants en portaríem una de petita per caminar.
- Analitzar les parades de cadascun i comprovar que tots els grups d'experts fan parada i tenen suficient-temps per portar a terme el treball del quadern de treball.
- Parar atenció al temps necessari per a la realització del quadern de treball en cada parada.

	Entorn d'El SALT
	EL SALT – Mura. Patrimoni rural
	El Salt- les coves de Mura-
	Pel torrent del Ramonet
	Coll d'estenalles el SALT

Activitat 4.2

Confeccionem un itinerari per a una sortida de dia

Descripció:

Consulteu el mapa de la zona on s'especifiquen les diferents parades a peu de carretera i feu-ne una proposta per grups. A posteriori consensueu un recorregut que permeti el treball de cada grup d'experts i reflectiu-ho a la graella.

No cal que visiteu tots els punts però si és necessari que tots els grups i àmbits de patrimoni hagin tingut alguna parada.

Al final us ha de quedar una graella com aquesta.

Us recomanem la següent ruta per diferents punts d'interès i l'autobús us acompanyarà. Si la varieu tingueu en compte el temps dels itineraris i el necessari perquè cada grup d'experts exposi el seu treball en la realització del quadern de treball.

9:00	Què fem	On som	Temps
9:45	Parada 1	Casa de les Tines	
	Trajecte		
	Parada 2		
	Trajecte		
	Parada 3		
	Trajecte		

Requisits:

- Cada parada per a la realització del quadern de treball precisa una hora de treball més o menys.
- Es recomana plantejar el dinar a Mura o bé a les instal·lacions del SALT on us podem preparar un menú, que pot ser de pícnic per 7€.

Activitats de la fase de desenvolupament

La recerca i l'estada

Funció didàctica:

1. **Organització i introducció de nous punts de vista**
2. **Ampliar la informació**
3. **Obtenir dades a partir del treball de camp**

Activitat 5: Estudiem la documentació prèvia del quadern de treball: ens convertim en experts de patrimoni.

Descripció:

Per grups i amb l'ajuda del mestre cal fer recerca i per recolzar-la podeu utilitzar les fitxes de suport. Cal treballar amb el quadern de treball el qual per a cada àmbit de patrimoni li correspon una part.

Les fitxes, classificades per àmbits de treball, donen la informació necessària per a poder respondre els interrogants plantejats. El quadern de treball aporta informació general sobre els respectius àmbits de patrimoni amb exercicis i experiments.

No cal treballar-les totes sinó aquelles que responguin a les vostres preguntes i sigui possible portar-les a terme per temps i ubicació.

Una vegada treballat el quadern de treball, a camp, cada grup d'experts en un àmbit de patrimoni podrà portar a terme les explicacions necessàries i guiar el treball específic en el quadern de treball de la sortida.

Per tal que siguin capaços d'orientar els companys alhora de completar el quadern de treball, cal que les entenguin molt bé i tinguin clar, abans de sortir, quin material necessiten i com s'ha d'utilitzar.

Activitat 6. L'estada o la sortida

Activitats de la fase de síntesi estructuració.

Funció didàctica:

- 1. Elaborar i sistematitzar la informació obtinguda durant el projecte.**
- 2. Elaborar conclusions i consideració crítica dels resultats**
- 3. Comunicació i aplicació dels coneixements obtinguts**

Activitat 7. Fem els informes del treball de camp

Durada: 1 hora

Descripció

Per grups d'experts, cada grup elaborarà un informe que doni resposta a les seves preguntes de recerca.

Activitat 8. Aportem solucions al problema del patrimoni

Quines conseqüències té la devaluació del patrimoni en l'àmbit que heu escollit?

Descripció

Organitzem la classe en grups interdisciplinaris. Per tant, cada grup estarà format per un geòleg, un geògraf, un botànic, un agrònom, un arquitecte, un antropòleg, un bomber, etc.

Cadascú serà responsable d'aportar al grup el seu coneixement i el seu punt de vista, utilitzant les informacions recollides als informes.

Cada grup ha d'elaborar un text que respongui a la pregunta principal de la recerca:

Activitat 9. Arribem a una conclusió

Descripció	<p>Fem una posada en comú dels diferents equips i comparem els resultats obtinguts.</p> <p>El mestre o algun encarregat anirà elaborant un text col·lectiu en què recollirà el millor de cada grup, de manera que el resultat final sigui al més complet possible.</p> <p>Es posarà una atenció especial a recollir les diferents propostes i alternatives per donar solució al problema. Serà bo que el mestre conegui que les respostes que donen els experts a aquest problema van en dues línies</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Donar a conèixer els beneficis del consum de proximitat per a un desenvolupament sostenible i de qualitat alimentària. 2. Trobar nous usos agraris, turístics i productius per a la recuperació dels masos abandonats de manera que es revitalitzi l'activitat agrària, es generin discontinuïtats forestals en el territori, i s'afavoreixi en la salut de les persones. 2. Procurar que les institucions públiques inverteixin en la conservació del patrimoni. Per exemple, actualment les subvencions agràries que dóna la Comunitat Europea estan en funció de la producció, cosa que és molt incoherent amb el fet que la comunitat té excedents de producció. Molta gent comença a pensar que aquestes subvencions s'haurien de donar al pagesos per habitar les zones rurals i incloure en les seves feines el fet de conservar el patrimoni. 3. Sensibilitzar la població perquè contribueixi a la conservació i el manteniment del patrimoni en totes les seves vessants per a un desenvolupament sostenible.
Temps	1,5 hora

Activitat 10. Escrivim a l'Ajuntament de Mura

Descripció	<p>A partir del text col·lectiu, un petit grup s'encarregarà de redactar un informe per enviar-lo a l'Ajuntament de la Fatarella, uns altres escriuran una carta de resposta a l'alcalde i la resta relligaran tots els informes elaborats per adjuntar-los com a annexos.</p> <p>Un cop tinguem el material, l'enviarem a la Fatarella per correu i esperarem la resposta.</p>
Temps	1,5 h

Activitat 11. Avaluació

Descripció	A partir d'una col·lecció d'etiquetes amb els principals elements que hem posat en joc per resoldre el problema de la desaparició del patrimoni, construirem individualment un model explicatiu que relacioni uns elements amb uns altres.
Temps	30 min

ITINERARI 1: EI SALT

Elements de pedra seca

½ jornada

**Podrem treballar els quadern de recerca dels:
Arquitectes, botànics, antropòlegs i agrònoms**

A prop de casa hi ha abundants construccions de pedra seca Les construccions de pedra seca són el testimoni de la història de Catalunya de finals del Segle XVIII i principis del XIX. Entendre el seu Geòlegs, geògrafs i bombers
Botànics, Agrònoms, geògrafs Botànics
Geòlegs origen i la seva història és endinsar-se en un passat entorn el cultiu de la vinya.

ITINERARI 2

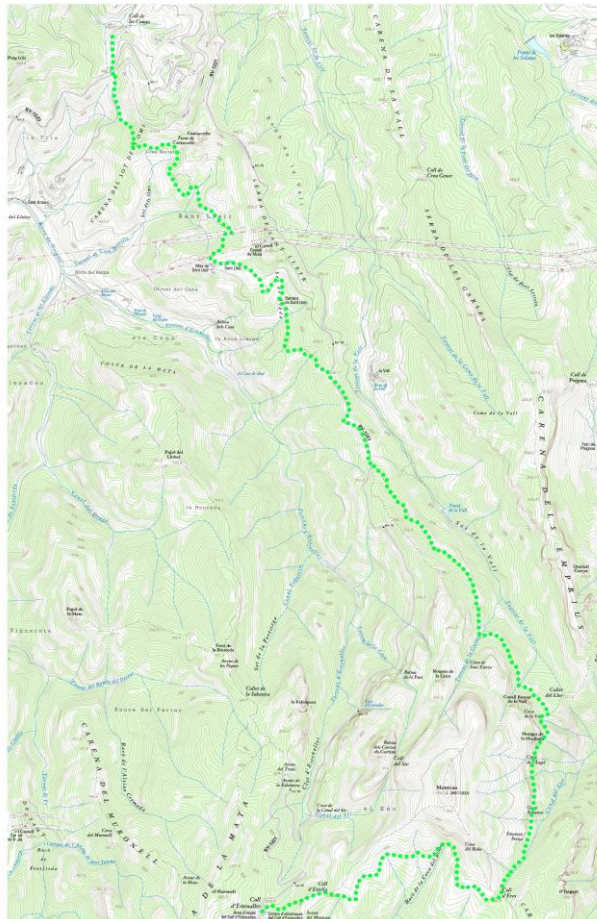
El Montcau- Cova Simanya - Sant Lleïr- EI SALT

½ jornada

Geòlegs geògrafs, antropòlegs i bombers

Una excursió de 8 km i pendent bàsicament negatiu que ens ofereix un paisatge espectacular del Bages, el massís de Sant Llorenç, importants cims del Pirineu i una vista general de l'incendi de Sant Llorenç Savall de 2003.

De camí podem visitar la cova Simanya: excel·lent aflorament càrstic de 360m de profunditat i la masia de Sant Lleïr que destaca com a exemple de masia tradicional catalana i mostra els elements característics vinculats a la pagesia.

ITINERARI 3
Jornada completa (pícnic)

El SALT- Mura i el cicle de l'aigua

Geòlegs, geògrafs, botànics, antropòlegs i agrònoms

Amb inici a El Salt es tracta d'un recorregut molt complet entorn el cicle de l'aigua, la flora i la fauna dels torrents i rieres, la geologia de les surgències i fonts i l'us antròpic de l'aigua.

ITINERARI 4

El Torrent del Ramonet

Geòlegs, geògrafs, botànics i bombers

Bonic itinerari que passa per l'antic camí del Torrent del Ramonet i el Salt de pedra que dona nom a la casa. Recorregut pel torrent que destaca en diversos punts per a l'observació de la flora i fauna del torrent així les barraques i marges de pedra seca així com la petjada en la vegetació de diferents incendis que l'han travessat al llarg del darrer segle.

ITINERARI 5
½ jornada llarga

Les coves de Mura

Geògrafs, botànics i bombers

Excel·lent aflorament càrstic visitable en el conjunt d'una ruta exigent plena de paisatge i natura.